

Zörgéget!

Minden reggel megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand, 64-66 Telefonszám: 61
Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 6 lej

Első évfolyam — 41 szám.

Vasárnap

Cluj-Kolozsvár, 1932 július 31

Negyvenkilenc nemzet

fiai gyűltek össze Los-Angelesben, az amerikai városban, hogy ott országuk színeiben és zászlói alatt hitet és tanúságot tegyenek az ész, jellem és a test kulturájáról. Már az előversenyeken százezer ember jelent meg az olimpiász nézőtérén, már pedig ahol százezer ember vesz részt egy aktuson, az nem olyan kicsi dolog, annak súlya és jelentősége van. Ha más nem, ezek a számok is eldöntik tehát az olimpiász fontosságát. De százezer nézőn és a világ érdeklődésén túl is mély jelentősége, fontos hivatása volna az olimpiászoknak. Amelyek már az ókori görögöknél is olyan nevezetes események voltak, hogy azon minden nemzetség részt vett. Később pedig időszámításuk alapjává is ezeket az összejöveleteket tették. Ebből az ókori hagyományokból emelkedett ki a modern olimpiász s célja is ugyanaz volna: közös táborba legalább rövid időre az egyes nemzetiségeket, azokat egy közös cél érdekében nemes versenyre ösztönözni, hogy e közös munka és közös összetartás aztán később is uralkodó szellemként lebegjen előttük. A sport jelen esetben tehát csak kifejező eszköze a legszebb eszmének, eszköz, ami által elérhetővé válik a kitűzött cél, eszköz, ami által meg lehet valósítani az idát: erősebbé lehet fejleszteni a testvéri érzést s nemesebbé lehet fejleszteni a faj szellemét. Ezek a célok hozták össze az ókori görögök első olimpiai játékeit és ezek a célok hozzák össze a modern olimpiászokat is. Los-Angelesben már a tizedeik modern olimpiászra gyűlnek össze. Ezer éven át küzdöttek, versenyeztek, törekedtek a kitűzött célért s közel négy évtizede, hogy felújították a nemes küzdelmet a mai népek. Nagy idő az ókor történetében és akármilyen kicsiny ahhoz képest a mi négy évtizedünk, nagy idő e rohanó, villamos árammal telített kor történetében. És vajjon mennyit sikerült megvalósítani annyi idő alatt a kitűzött célból? Vajjon mennyivel vitte közelebb egymáshoz a népeket az olimpiászok szelleme?

Közelebb vitte. Az 1914-es évek, ez a nagy világotlímpiász megmutatta. Közelebb vitte egymáshoz a népeket. Egész közelharcokba vitte. Remélhetőleg már csak visszaférésre számíthatunk. Minél kisebb az igazi célokból valamit megőrző világotlímpiászokra.

Szenzációs részletek a budapesti kommunislavezérek kivégzéséről

BUDAPEST. Sallai és Fürst vallomása után a kommunista per tanuit hallgatták ki.

Egyörök hozzák Karikás Frigyes, aki azt vallja, hogy július 13-án találkozott Sallaival és Fürsttel, de két nap múlva már elfogták.

Kilián György egy Jani nevű fiatalembertől kapott megbízást, hogy vigyen iratokat a Thék Endre-ucába, de ott Sallait csak egyszer látta. A védő kérdéseire azt mondja, hogy a rendőrségen megverték.

Kosper Lajos szobafestő a következő tanu. Nála látták Sallait. Eleinte nem tudta, hogy kommunista, de azután kénytelen volt a lakást továbbra is odaadni nekik, mert munkanélkül állt. Kosper Lajosné kijelenti, hogy ő nem kommunista és nem is tudja, hogy al-bérleti miről tárgyaltak.

Ezután Kalmár Béla rendőrtanácsos tesz tanuvallomást arról, hogyan hurcolta őt el 1919-ben Sallai a parlament pincéjébe, ahol két nap és két éjjel tartotta.

— Nem emlékszem erre — jegyzi meg a vallomásra Sallai.

Schweinitzer József rendőrtanácsos, a politikai nyomozóosztály helyettes vezetője lép ezután a terembe, akitől Török elnök tájékoztatást kér, hogy milyen a kom-

munisták párt szervezete, milyen szerepe volt ebben a Thék Endre-uccai társaságnak. Schweinitzer szerint ez a társaság a kommunista párt magyarországi titkársága volt. Arról nem tud, hogy a detektívek megverték volna a terhelteket.

Likar feláll dr. Lengyel Zoltán védő és

felmutat két vérfoltos inget azzal, hogy ezek Sallai ingei s a családtagoktól kapta.

Török elnök erőlyesen rászól a védőre

— Nem tudhatjuk, hogy a családtagok hogyan jutottak ehhez az inghez és mit csináltak vele,

ilyen kérdéseket tehát ne tessék feltenni.

Minich Károly törvényszéki elmeorvoszakértő előadja, hogy Németh Ödön professzortársával tegnap két és fél óráig foglalkozott mind a két vádlottal. Mind a ketten épelméjűek és elhatározó képességükben semmiféle fogyatékoság nincs. Mindkét vádlottat megvizsgálták, de

egyiknek a testén sem találtak sérülési nyomokat.

Németh Ödön elmeorvoszakértő Minich Károllyal azonos véleményt adott.

Az ügyész halálos büntetést kér

Ezután vitéz dr. Széchy István ügyész mondotta el rövid vádbeszédét, amelyben azt fejtegette, hogy amikor a társadalom válságos pillanatok el,

szükség van a bűnösök gyorsabb felelősségrevonására.

Ezek a vádlottak — mondotta —, akik egyszer már sirba döntötték ezt az országot, ismét megjelentek és nemzet válságos pillanatait használták ki arra, hogy az egyizben már általuk meghonosított, az egész társadalomra vészt és pusztulást jelentő rémuralmat megteremték. Bizonyítva van, hogy a vádlottak a kommunista párt kiküldöttjei és fizetéses alkalmazottai voltak, tevékenységük kimeríti a bűncselekményeknek olyan tényálladékat, amely velük szemben indokoltá teszi a statáriális intézkedéseket. Mindketten megérdemlik, hogy a bíróság velük szemben az ultima ratiót alkalmazza.

Dr. Lengyel Zoltán, Sallai védője azzal kezdte védőbeszédét, hogy e per következtében ismét rajtunk az egész világ szeme. Hivatkozott Rákosi és Szántó kommunisták ügyeire és a Vannay-féle puccsra, amelyeknek szereplőit nem állították statáriális bíróság elé. A védő szerint a vádlottak a kommunizmusnak csak alárendelt közkeletűek voltak, akik felsőbb parancsra cselekedtek. Kérte a bíróságot, hogy az ügyet utalja rendes bíróság elé.

Dr. Szőke Sándor, Fürst védője jogi érvekkel bizonyította védőbeszédében, hogy védecének cselekedete nem vonható statáriális eljárás alá. Szellemi agitációt, akár rokonszenves, akár ellenszenves, nem lehet halállal büntetni.

Ne csináljunk mártirokat Moszkva számára,

mert a szovjetnek nagyobb agitációs eszköze nem lehet, mintha ezt

a két embert halálra ítélik. Szintén kérte, hogy az ügyet rendes bíróságra utalják.

Mután a vádlottaknak nincs több mondanivalójuk, a statáriális bíróság ítélethozatalra vonult vissza. Jó félórát tartó tanácskozás után tér vissza a bíróság és Török elnök kihirdeti az ítéletet:

Ítélet: kötélaltali halál

— A budapesti királyi törvényszék bűnösnek mondja ki Sallai Holländer Imre és Fürst Sándor vádlottakat az 1921. évi III. t.-c. 1. §-ának 1. bekezdésébe ütköző, az állami és társadalmi rend erőszakos felforgatására irányuló bűntettben és ezért őket a megfelelő statáriális rendeletek alapján kötélaltali halálbüntetéssel sújtja.

A teremben feszült csönd. A két halálraítelt meg sem rebben, mozdulatlanul hallgatják tovább a rövid indokolást, amelyben Török elnök megállapítja, hogy a vádlottak tevékenysége

nem volt pusztán technikai, a magyarországi szervezetet irányították, pénzzel és tanácsal látták el.

Ez a működésük kimeríti a vezetői tevékenység fogalmát és ez a bűncselekmény a rögtönítélő bíróság elé tartozik.

Sallai rövid habozás után, Fürst azonban azonnal kijelenti, hogy kegyelemért folyamodik.

A kegyelmi tanács rövidesen meghozza döntését: nincs kegyelem. Széchy ügyész intézkedik, hogy azonnal álljon elő a rabszállító autó, amely az utolsó útjára viszi Sallai Imrét és Fürst Sándort.

Hogy történt a kivégzés

A rákoskeresztúri temető mellett levő gyűjtőfogház előtt kora délután mozgalmass lett a vidék, kíváncsiak, temetésről hazafelé tartók lepték el a vasrácsos kerítés előtt levő gyept. De csak néhány percig maradhattak ott, mert Hepke Rezső rendőrfelügyelő, a karhatalom parancsnoka, azonnal kordont vonatott és a kordonon keresztül csak azok mehettek a rácsos kapuig, akik arcképes igazolvánnyal bizonyították: nekik ott kell lenniük a kivégzésnél.

Negyednégy: egész kis tömeg gyűlt már össze a kordon mögött,

a rácsoskapu előtt, amely három-negyedhárom óra óta zárva van. A kapun keresztül nem engednek be senkit. Megérkezik Kovács János, a hóhér, mögötte Balázs Pál és Rácz Kálmán segédek.

Félnegykor kis csoport tör át a kordonon: Fürst Sándor öccse és bátyja, Fürst zokogó édesanyja, velük jön Sallai sógora. A két védőügyvéd, Lengyel Zoltán és Szőke Sándor is megérkezik. Elmondják, hogy az ítélet kihirdetése után táviratot küldtek a kormányzónak ezzel a szöveggel:

„A statáriális bíróság Sallai Imrét és Fürst Sándort halálra ítélte. Könyörgünk, Főméltóságod könyörületese szíve adjon nekik kegyelmet”.

Néhány perc múlva megjön a törvényszékről a szürke rab-automobil. Benne a két halálraítelt kommunistavezér. Feltűnés nélkül hozták végig őket a városban. Mindketten sápadtan, szótlanul ültek az autóban. Egy szót sem szóltak. Riadtan, meredt szemekkel tekintettek maguk elé. A fogházban a siralomházzá átalakított cellákban bicsuktak hozzátartozóiktól. Levelet sem írtak.

Négy órakor egymásután érkeznek a hivatalos funkcionáriusok. Dr. Pálffy Elek törvényszéki bíró, dr. Minich József és dr. Zakariás János orvosok, vitéz dr. Széchy ügyész.

Néhány katonatiszt áll a kint várakozók között, amikor négy órakor megnyílik a rácsoskapu és egymásután engedik be azokat, akik végignézhetik a kivégzéseket.

Félót előtt néhány perccel a gyűjtőfogház virágos parkiából a folyosón keresztül a közönséget, amelynek soraiban rengeteg a rendőrségi ember, szuronyos fogházörök sorfala között a zárt udvarra engedik. Ott áll az udvaron a két bitófa, az egyiknél odatámasztva a létra, mögötte Pálffy bíró, Széchy ügyész, az orvosok és a Törekly-tanács jegyzője.

Pontosan félőtkor int az ügyész a főfoglárnak, egy perccel később hozzák is a fegyőrök Sallai Holländer Imrét. Sápadtan áll a bíró előtt, kezében kálánia és szemüvege.

— A magyar szent korona nevében, — hirdeti ki az ítéletet a bíró. Az elítéltet az ítélet végrehajtására az ügyésznek átadom.

Széchy ügyész:

— Állami bakó, teljesítse kötelességét!

Kovács hóhér az elítélthez nyúl és ebben a pillanatban az ismert kommunista jelszavakat kiáltozta egészen addig, amíg az igazságszolgáltatás belé nem fojtotta a szót.

— Alázattal jelentem, az ítéletet végrehajtottam, — állt kalaplevéve Kovács bakó az ügyész elé. Spanyolfalat hoztak, eltakarták a bitófát. Tizenkét perc múlva jelentette Minich József: Sallai-Holländer Imre elvette földi büntetését.

A létrát a másik bitófához tették, a zöldasztalt is odatolták, a fegyőrök Fürst Sándorért mentek, de velük tartott a három bakó. Fürst két kezét ballábalával már a siralomházban összekötözték, hogy a kivégzése aktusa rövidebb legyen.

Fürst kivégzése is pontosan úgy zajlott le, mint Sallaié, ő is a kommunista jelszavakat kiáltozta, de tüntetése még egy percig sem tartott...

Olimpiász

Ünnepélyes keretek között megnyílt a X. olimpiász

LOS-ANGELES. Az olimpiász megnyitó ünnepségei tegnap zajlottak le. A megnyitó beszédet száz-ezer ember és 49 nemzet felvonult atlétái előtt Curtis, az Egyesült Államok alelnöke mondotta. Ezután az atléták festői felvonulása következett. Az olimpiai esküt Callan hadnagy mondotta, aki az USA olimpiai gárdájának rangidős tagja.

Az olimpiai játékok vasárnapi programja. Az olimpiász megnyitó ünnepségei után vasárnap teljes erővel megindulnak a versenyek. Ma a következő számok vannak programmon: Délután egy órakor súlyemelés, vívás, törccsapat. 2 ó. 400 m. gátfutás (selejtező), magasugrás, súlydobás, 2.30 ó.: 100 m. síkfutás (selejtező), 3.30 ó.: 800 m. síkfutás (előfutó), 4 ó.: 100 m. szerepel a súlydobásban. Jó formája arra enged következtetni, hogy a középdöntőbe kerül.

A magyar diszkoszvetők jó formában várják a szerdai versenyeket.

A magyar diszkoszvető gárda síkfutás (előfutó), 4.30 ó.: 400 m. gátfutás (előfutó), 5 ó.: gerelyvetés, 10.000 m. síkfutás, 7 ó.: súlyemelés.

A verseny első napján a magyar versenyzők közül csak dr. Darányi akiknek szereplése elé lázas izgalommal tekint a magyar sporttársadalom, szerdán kezdik meg szereplésüket. Remecz, Donogán és Madarász remek formában vannak. Valószínű, hogy egyiküknek olimpiai babér fog teremni, míg a másik két versenyző előkelő helyezése várható.

Nurmi versenyen kívül indul az olimpiászon. A nemzetközi atlétikai szövetség tegnapi ülésén Nurmi finn futóbajnok olimpiai nevezését azzal az indokolással utasította vissza, hogy a világhírű „futógép” álamatör. Nurmi a döntés után kérést adott be az olimpiai bizottsághoz, amely a versenyen kívüli szerepléshez az engedélyt megadta.

Doumer elnök gyilkosa felebbezett nyaktiló általi halálra ítélete ellen

PÁRIS. Tegnap fellebbezést jelentett be a semmitőszéknél Doumer elnök gyilkosa, Gorgulov Pál orvos. Gorgulovot, amint a „Jóreggelt” megírta, a párisi esküdtbíróság nyaktiló általi halálra ítélte csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudta az ügyvédje rávenni, hogy fellebbezen az ítélet ellen. A köztársasági elnök gyilkosát látszólag

egyáltalán nem izgatja a küszöbönálló kivégzés és csak azért engedett védője kérésének, mert meg akarja várni, fű vagy leány lesz-e legkésőbb két hónapon belül születendő gyermeke. Gorgulov a fellebbezési időt arra is fel akarja használni, hogy élete regényét, amelyet már két éve ír, befejezze.

Ma dől el véglegesen, lesz-e Maniu pártelnök

BUCURESTI. A nemzeti-paraszt-párt minden közbenjárása arra vonatkozólag, hogy Maniu fogadja el a pártelnökséget, eddig teljesen hiábavalónak bizonyult. Tegnap este a párt végrehajtóbizottságának sikerült megnyernie Maniu Gyulát arra, hogy az ülésen részt vegyen. A végrehajtóbizottság tegnap 6 órai kezdettel Mironescu lakásán ült össze. Ezen az ülésen a párt összes vezetőférfiai rendre beszéltek és egyhangulag foglaltak állást annak feltétlen szükségessége mellett, hogy a párt elnöke Maniu legyen. Minden érvet felsorakoztattak, amelyek szinte parancsolólag kötelezik Maniut arra, hogy most, a legnehezebb időben vegye kezébe a vezetést. Igaz, hogy még Maniu Gyula ezeket a kéréseket határozottan nem utasította vissza, de, bár a párt vezetői meg

vannak győződve róla, hogy a megindított ostromok elől Maniu már nem tud kitérni, még sem valószínű, hogy Maniu eddigi álláspontját megváltoztassa. A kérdés végleges megoldása csak ma reggel 9 órakor összeülő végrehajtóbizottsági ülésen fog eldőlni.

A kamara első ülése

BUCURESTI. Tegnap délután 4 órakor nyílt meg a kamara első ülése. A kormány tagjai közül Vajda, Potarca, Ghelmegeanu és Calinescu vannak jelen.

Bratescu Voinesti háznagy felolvassa a házszabályokat a kamara megalakulására vonatkozólag szakaszait, majd felkéri Cuzát, a legöregebb képviselőt, vegye át a korlátnökséget.

Cuza felmegy az elnöki székbe. Kijelenti, hogy tárgyilagosan fogja

Apróhirdetések

Egy szó ára 1 lej; vastagabb betűvel 2 lej.

Kiadó üzlethelyiség a Főter torkolatában, irodahelyiség esetleg csendes műhelynek. Unió-u. 4.

Szépfekvésű házasfelek, nagyon szép gyümölcsösökkel eladó a Szondi-uccában. Értekezni Szabónál, Farkas-ucca 8.

Szerény igényű fiatal asztalos segéd teljes ellátással alkalmazást keres. Cim Heltai-ucca 2. Balogh Györgynél.

KIADÓ augusztus 1-re egy két szoba, konyha, fürdőszoba lakás. Értekezni a Str. Fantanelei (volt Vasvári Pál-ucca) 56. sz. alatt.

Lapelárusítókat magas jutalékkal felvesszünk!

vezetni a tanácskozásokat. Ezután közli, hogy a képviselőket 10 szekcióba osztották és a bizottságok azonnal meg is kezdik munkájukat. A kamara első igazoló ülését ma délután 3 órára tűzte ki.

Letartóztatták a katonaszabadítás bűnper egyik vádlottját

CLUJ-KOLOZSVÁR. Néhány hónappal ezelőtt nagy feltűnést keltett az a nagyszabású katonaszabadítási ügy, amellyel kapcsolatosan a kolozsvári ideggyógyászati klinika egyik orvosát letartóztatták. Kiderült ugyanis, hogy olyan orvosi bizonyítványt állítottak ki egyes hadkötelesekről, hogy az illető gyógyíthatatlan idegbeteg s nem képes eleget tenni katonai kötelezettségének. Abban az időben ilyen hadköteles nem tartózkodott az ország területén. Tegnap azonban egy beteg, a külföldön tanuló Steinhauz Dezső hazaérkezett Désre, ahol tudomására jutott, hogy körorzés alatt áll. Azonnal jelentkezett a kolozsvári ügyészségen, ahol Pastia vizsgálóbíró elrendelte ellene a harminnapos vizsgálati fogságot.

Lengyelország sürgeti a román-orosz meg nem támadási szerződést

VARSÓ. Ismeretes, hogy az orosz-lengyel meg nem támadási szerződést a hét folyamán aláírták. A román sajtó idegesen kommentálta ezt az elhamarkodott sietséget, mire a lengyel lapok a következőkben válaszolnak:

— A mi sietségünk oka a nyugati hatalmak politikájában rejlik. Így a román sajtó nyugtalansága nem jogos, mert a lengyel kormány feltétlenül a román barátsággal mellet van és minden erejét latba veti, hogy az orosz-román meg nem támadási szerződés is minél előbb végleges és kielégítő elintézés nyerjen. Moszkvának e hirtelen elhatározása szintén abban talál magyarázatot, hogy örökös rettegésben van a nyugati hatalmak ellene való összefogásától. De tudva azt, hogy Lengyelország nélkül nem lehetséges, ezért Moszkva is siettetette a szerződés aláírását. Lengyelország minden tekintetben arra igyekszik, hogy Moszkvát meggyőzze Beszarábiához fűződő jogainak teljes elintézéséről.

RÁDIÓ

VASÁRNAP, július 31.

Bucuresti. 11.15: Gyermekrádió. 11.30: Egyházi olvasmányok. 11.45: Egyházi kórusok. 12: Zenekari hangverseny. 13: Gramofon. 17: Előadás földművelőknek. 18: Könyvü és román zene. 19.10: A hangverseny folytatása. 20: Rádiószerkezetem. 20.40: Manon, Massenet operája gramofonon.

Budapest. 11: Hírek, kozmetika. 12: Egyházi zene és szentbeszéd a budavári koronázó főtemplomból. 13.15: Unitárius istentisztelet. Majd az Operaház zenekarának hangversenye. 16: Gramofon. 17: Szakács Elemér előadása. 17.45: Toll Árpád és Jancsi cigányzenekara. 19: Szülők és gyermekek. Felolvassa Radó Árpád. 20.10: Perlaky Lajos előadása. 20.40: A székesfevárosi zenekar hangversenye. 22: Emlékkönyv. Majd Farkas Nándor cigányzenekara.

EGYSZERű tiszta és olcsó butorított szobát keresek a Ferenc József-ut közeliében. Levelet „Gyors” jellegre a kiadóhivatalba kérek.

Szamosujvári, csabai, debreceni

száraz kolbász, prima minőségben a legolcsóbb
napi áron beszerezhető

DELICATESSE

Regele Ferdinand No. 16

HIREK

Főszerkesztő: S. NAG

A szerkesztésért és kiadásért felel:
MAYER ANTALNaptár Július 31. Vasárnap. Róm. kath.
L. Ignác, Oszkár. Prot. Ernestine, Ignaz, Görög. Eudoxiu: Izr. 27. Thamusz.

Jóreggelt!

A nemzeti-parasztpárt most olyan,
mint a sózott hering: hiányzik a feje.Vajjon mi lenne, ha ez a fejetlen párt
kölsönvenne egy fejet a sok pártnél-
küli fő közül? ...Künn a farkas, benn a bárány. Hir-
szerint lunian nem lép be az új kor-
mányba. Vajjon hol veszedelmesebb
lunian: künn vagy benn?Ezelőtt tíz évvel a nemzeti-parasztpárt
nem vett részt a parlament megnyitá-
sán, tegnap az olberálisok tették ugyan-
czt. És még mondja valaki, hogy a ro-
mán politikában nincs jogfolytonosság...

Bűnügyi humor.

A „Jóreggelt!” riportere tegnap beál-
lított Draghiciu bűnügyi osztályfőnök-
höz.— Mi ujság, igazgató ur? Mit csinál
a vámszaló Schönhauz?— Schönhauz? Er szitt schön im
Haus. (Szépen ül a házban) ...— Időjárásjelentés. A budapesti
meteorológiai intézet időjárásjelen-
tése szerint tulnyomóan derült idő
várható további felmelegedéssel.— Inspekciós gyógyszerárak.
Dr. Biró Főter, Apostol Calea Re-
gele Ferdinand, Demeter Calea Mo-
llor, Palóczy Calea Victoriei.— Ghica herceg lesz a római kö-
vet. Legújabb hír szerint Ghica
herceg lesz ismét a római követ.— A magyar szenátorok és kép-
viselők névsora. A hivatalos jelen-
tési alapján most összeállítható a
magyar parlamenti csoport névsora,
amely a következő: Udvarhely:
Balogh Arthur dr. szenátor, Laár
Ferenc, Willer József dr. képviselők.
Háromszék: Sándor József sze-
nátor, Szentkereszthy Béla báró,
Abrudbányai Ede dr. képviselők.
Csík: Gyárfás Elemér dr. szenátor,
Paál Gábor dr., Sulyok István dr.
képviselek. Maros: Ferenczy Zsig-
mond dr., Kolozs: Bethlen György
gróf elnök, Szatmár: Jakabffy Ele-
mér dr., Szilágy: Jósika János br.,
Torda: Gál Miklós dr., Bihar: He-
gedüs Nándor, Kisküküllő: Bara-
bás Béla dr., Brassó: Szabó Béni.— Adio. Miután a városból eltá-
vozom, mindazon volt pacienseim-
nek és jóismerőseimnek, akiktől
személyesen el nem búcsúzhattam,
ezúton mondok istenhözadót. Özv.
Wolfsgruberné, Kuszi Angela szü-
lésznő.— Hétfőn hallgatja ki a vizsgáló-
bíró a vámszalót. Dr. Barbutiu, a
III. kabinet vizsgálóbírója hétfőn
fogja kihallgatni Schönhauz Mik-
sát, a vámpanama csalóját.— Megölt egy munkást a villa-
mosárammal telített víz. Német Jó-
zsef győri napszámos, miközben a
kőfaragó telepen csiszológépen dol-
gozott, hirtelen elvágódott és meg-
halt. Megállapították, hogy a vil-
lanyáram vezetéke valahogyan
érintkezésbe juthatott a vízvezeték
csövével, amelyből állandóan víz öm-
lött a csiszológépre és a villamos-
árammal telített víz ölte meg a
munkást.Szabadlábra helyezték az államellenes
izgatással gyanúsított kolozsvári ifjakatCLUJ-KOLOZSVÁR. Mint a „Jó-
estét!” legutóbbi számában közöl-
tük, a kolozsvári sziguranca három
ifjúkommunistát tartóztatott le.
Semlyén István, Harmath György
és Szalkay József pár napja meg-
ismerkedtek Jakab Margit tizenhét
éves ismert kommunista leány-
nyal. Jakab Margit találkát adott
azzal, hogy majd felolvass nekik. A
kommunista leány azonban
rendőri megfigyelés alatt állott s a
megfigyelő mindhárom ifjút leiga-
zoltatta, majd letartóztatta. Sem-
lyén István mellett egy csomag volt
amelynek tartalmát nem ismerte és
amint kiderült, államellenes folyó-
iratok voltak benne. A letartóz-
tatás után megkezdődött a szigu-rancán a nyomozás, majd a kihall-
gatás és a jegyzőkönyvfelvétel. A
gyanúsítottak az ügyészségen tett
vallomásuk szerint, a reájuk ter-
helő nyilatkozatokat anélkül, hogy
tudták volna mit tartalmaznak,
kényszerítő erőszak hatása alatt ír-
ták alá, úgyhogy az ügyészségen ta-
gadták a fölvetett jegyzőkönyv való-
diságát. Az államellenes izgatással
gyanúsított ifjakat Pastia vizs-
gálóbíró hallgatta ki. A kihallgatás
korán reggeltől a késő esti órákig
tartott. A vizsgálat a gyanúsítást
nem találta elég megokoltnak és
bebizonyítottak, úgyhogy a gya-
núsított ifjakat szabadlábrahelyez-
ték.

A hipnotizőr vallomása

Tegnap délután a Select-moz-
gó hallgatóiban beszélgettünk a je-
lenleg Kolozsváron szereplő Kő-
rösladányi hipnotizőrrel, aki
mint elmesélte, úgy jött reá erre
a képességére, hogy egy alkalom-
mal, amikor egyik budapesti kör-
házban feküdt, vele egy szobá-
ban egy idegsokkos férfi volt.
Egyszer, minden különösebb gon-
dolat nélkül erőiesen rászólt a
betegre, hogy ne reszkessen. A
beteg összeszedte minden erejét
és valóban lecsendesült. Ekkor
gondolt legelőször arra, hogy ko-
molyabban foglalkozzék a szug-
gesztíóval. Az orvosok azután
több betegség gyógyításánál fel-
használták tehetségét.Jelenlegi lakhelye Arad, de so-
kat utazik, különösen idegen or-
szágokban. Leginkább Keleten
tart előadásokat, különösen Tö-
rökországban. Anyanyelvén ki-
vül beszél olaszul, németül, gö-
rögül, románul és valamit angol-
ul és szerbül is.Megnéztük telepátikus és szug-
gesztíós előadását, amely való-
ban érdekes.Körösladányi elbeszélését a mé-
diumokról, kellemes női hang
szakítja félbe. A felesége kér egy
szál gyufát. Fiatal, kedves egyé-
nisé azok közé a kevés számú
asszonyok közé tartozik, aki
nem panaszkodhatik, hogy nin-
csen jó dolga. A férje még a
gondolatait is kitalálja ...A magyarok győztek a budapesti
nemzetközi motorkerékpárverse-
nyen. A budapesti nemzetközi mo-
torkerékpár versenyen Istenes gvő-
zött. Második Szekeres, harmadik
Nagy lett. A versenyen szereplő né-
met versenyző a verseny első sza-
kaszán megállott, leszállt gépé-
ről és ájultan összeesett.— Franciaország továbbra is ve-
zet a Davis Cup döntőjében. A
Franciaország—Amerika Davis
Cup lawn-tennisz döntőmérkőzés
második napján a francia Cochet
—Brugnon pár vereséget szenved-
ett 6:3, 11:13, 7:5, 4:6, 6:4 arány-
ban az amerikai Van Rhyn—Alli-
son pártól. A verseny állása 2:1
Franciaország javára.— Hatalmas építkezések Lon-
donban. Az angol műszaki embe-
rek már hosszabb idő óta nagy-
szabásu tervre dolgoznak. A
tervezet szerint London szegény
telepeit lebontják és helyette kert-
várost építenek. A munkálatokat
rövidesen megkezdik és azokon ki-
zárólag munkanélkülieket fognak
alkalmazni.— Elfogtak egy szovjetkémeket
szállító orosz hajót. Az éjszaka a ro-
mán határőrök Alexeanu kapitány
vezetésével a Bugaz melletti Karo-
lina-szigeten elfogták a „Maxim
Gorkij” nevű orosz gőzöst. A gőz-
sön 20 személy volt s Odessza felé
igyekeztek. A parancsnok a román
határőr kérdéseire kijelentette,
hogy a hajója eltévedt és egyálta-
lán nem volt célja a román vizek-
re evezni. Ennek ellenére azonban
a sziguranca azt hiszi, hogy az
orosz hajó több szovjetkémeket akart
a román partokra tenni, akiknek
az augusztus elseji felvonulások
alkalmából kellett volna szerepel-
niük.— A traktor kerekai alá került.
A Szárazberek község mellett levő
Pap-féle birtokról traktort szállí-
tottak Mikolába. A traktorhoz egy
cséplőgépet csatoltak, melynek rud
jára utközben ráült Balázs Antal
vasuti pályamunkás 16 éves Laci
fia. Amikor egy kis gödör mellett a
traktor nagyot zökkent, a fiu el-
vesztette egyensúlyát és oly szeren-
csétlenül zuhant le, hogy annak
kerekai alá került. Mire széttron-
csolt tagokkal előhúzták, nem volt
benne élet.— A Székelyek Kolozsvári Tár-
sasága július hó 22—27. napjain
igen szépen sikerült kirándulást
rendezett a Székelyföldre a társa-
ság elnökének, Deák Ferenc ref.
köll. tanárnak vezetésével. Meglátogatták a nevezetesebb szé-
kely városokat, fölkeresték a ter-
mészeti szépségekben leggazdagabb
helyeket és sok kedves emlékekkel
gazdagon tértek haza. Voltak Gyer-
gyószentmiklóson, a Gyilkos-tónál,
Békás szorosban, Szováta fürdőn,
Csiksomlyón, Csikszeredában, Tus-
nád fürdőn, a Szent Anna tónál,
Bálványos fürdőn, Gedencén, Sep-
siszentgyörgyön, Brassóban a Cenk
hegyen, a Tömösi szorosban, Szé-
kelyudvarhelyen, Székelykeresztu-
ron, a fehéregyházi Petőfi emlék-
nél. Segesvárt, Marosvásárhelyen,
Tordán. A kirándulás társaságá-
nak kedves, családi ünnepségben
volt része Keményfalván, amely
Deák Ferenc elnöknek születési
helye. A társaságot itt a falu népe
ünneplőbe öltözve és muzikaszó-
val várta. A falu papja, Kiss Jenő
unitárius lelkész szép beszédben
üdvözölte Deák Ferenc elnököt,
aki a székely beszédnek, a székely
viseletnek s a székely szokásoknak
megtartására buzdította földieit.
Brassóban dr. Szele Béla üdvözölte
testvérí szavakkal a társaságot,
Székelykereszturon Gálfalvi Samu
gimnázium igazgató mondott üd-
vözlőbeszédet. Ez a kirándulás is
alkalmas volt arra, hogy közel hoz-
za egymáshoz a székely szíveket,
erősítse az együvértartozás érzését.— Illatos filmek a legújabb mo-
zi-csodák. A londoni Pavillon-moz-
gó ugynevezett illatos filmek beve-
zetésével kísérletezik. Előadások
folyamán az egyes felvonások han-
gulatának megfelelő illatszereteket
porlasztanak szét a nézőtérben. A
készüléket az ügyelő gombnyomás-
sal kezeli, a porlasztási művelet kö-
rülbelül 20 mp.-ig tart s naponként
20 gallon tűzbiztos illatszert hasz-
nálnak ilyen célokra.— Agyonlőtte anyját és feleségét
azután öngyilkos lett egy számtaná-
csos. Megrendítő családi dráma tör-
tént tegnap délelőtt Bécsben.
Rauch Vilmos 46 éves miniszeri
számtanácsost 39 éves feleségével
és édesanyjával együtt golyóütötte
fejsebbel találták. A rendőrség meg-
állapította, hogy a számtanácsos
Frommer-pisztolyával először any-
ját, azután feleségét s végül önma-
gát lőtte halántékra. Amikor a vé-
res drámát felfedezték, a két nő
már halott, a férfi állapota pedig
életveszélyes volt. Tettének okát
eddig még homály fedi. A nyomozó
hatóságok megtalálták a számtaná-
csos végrendeletét és egy levelet,
amelyben azt írja, hogy hivatalá-
tól felmentették s ezért nem tud
tovább élni.— Közös öngyilkosság helyett
leánygyilkosság. Wied Vilmos stutt-
garti optikus, akiről azt hitték,
hogy 18 éves szerelmével együtt ön-
gyilkosságot követett el, tegnap éj-
szaka jelentkezett a rendőrségen és
bevallotta, hogy ő ölte meg a ked-
vesét. Wied elmondotta, hogy a
leányt a dalosünnepség alkalmával
ismerte meg. Ez alatt az idő alatt
beleszeretett a lányba és gyengéd
érzelmeit a lány is viszonzta.
Wiednek vissza kellett térnie Stutt-
gartba, de a lány állandóan kérte,
hogy váljanak meg együtt az élet-
től. Frankfurti tartózkodásának
utolsó napján a városligetben sé-
táltak, ahol a leány kérését megis-
mételte. Wied eleget tett a lány ké-
résének, de arra, hogy magát is
megölje, már nem volt ereje és el-
menekült. A gyilkost letartóztatták.— Agyonlőtte magát a világ leg-
óvatosabb öngyilkosjelöltje. Jo-
hannisburgban Schmidt János
agyonlőtte magát. A vizsgálat meg-
állapítása szerint tettének végre-
hajtása előtt érdeklődött a halott-
hamvasztási költségek iránt, posta-
utalványon beküldte az összeget
egy temetkezési vállalkozónak, ér-
tesített a rendőrséget, hogy hol ta-
lálhatják holttestét, leveléhez mel-
lékelte fegyvertartási engedélyét és
revolvere számát, bejelentette ha-
lálát a biztosító társaságnak, egy
kendővel felkötötte az állát, éh-
resztőórát vitt magával az öngyil-
kosság helyére, amelynek csengő-
jét az öngyilkosság percére állítot-
ta be s bonctani könyveket tanul-
mányozott, amelynek alapján fel-
rajzolta saját mellére a szív helyét.
A golyó pontosan a szív közepét
találta el, rögtön halált okozva.— Kína megtámadtatása esetén
irtó hadjáratra készül Japán ellen.
A kínai hadvezetőség tegnap
egy igen fontos értekezletet
tartott. Ezen az értekezleten elha-
tározták, hogy mielőtt a japánok
a Mandzsuriában levő kínai had-
sereget megtámadják, Kína azon-
nal irtó hadjáratot indít Japán el-
len. A kínai kormány egyidejűleg
tiltakozó táviratot küldött a Né-
pszövetség titkárához amiatt, hogy
a japán kormány a mandzsuriai üo-
vitel ellenőrzésére megbízottat kül-
dött ki. Kína ezáltal megsértve lát-
ja az egyezségben foglalt jogait,
amely szerint Mandzsuria területe
Kinához tartozik.

EGY REJTÉLYES PÁRISI BÜNTETT

Eredeti francia bűnügyi regény

(7)

— Nekem semmi dolgom, de nem szeretném, hogy megtudják otthon, hogy sebesültem... Atyám rég meghalt; anyámmal és hugommal élek, akik irántam való gyöngédségükben máskülönben is aggodnak. Ha megtudják, ami velem történt, nem maradhatok ki többé, anélkül, hogy halálos aggodalmaknak ne tegyem ki.

— Ne szóljon tehát semmit, rejtse el ruháit, amik elárulnák és gyöngélség ürügye alatt maradjon az ágyban.

— Gondoltam erre, csak hogy akkor a doktor urnak...

— Büntésének kellene lennie, nemde? Majd meglátogatom, — tette hozzá az orvos oly hirtelen, hogy azonnal megbánta.

De nem szólhatott többet.

A kocsi megérkezett a Blanche-uccába. A sebesült egyedül szállt ki.

— A levegő nagyon jót tett — mondá — és elég erőt érzek magamban, hogy egyedül menjek föl a lépcsőn... Bocsássa meg, orvos ur, hogy nem kérem arra, hogy feljöjjön, de bizonyos vagyok benne, hogy szegény anyám alszik és ha meghallja, hogy idegen is jön velem, csak nyugtalankodnék... Hogy pedig még inkább leköteltette legye, arra kérem, fizesse ki a kocsit, mert a tolvajok az utolsó filléremig megraboltak.

— Ne aggódjék! Csak menjen be... Az ajtó már nyitva van... Aztán semmi vigyázatlanság!... Holnap délben meglátogatom...

Magára maradva z orvos, elküldte bérkocsit és gyalog ment haza.

— Különös történet — mondá magában. — Különös ember! Miért nem akar panaszt emelni? Talán ismeri gyilkosait? Honnét jött? Miféle levél az, melyet lenyelt? Mi rejlik ez alatt?... Dehát elvégre miért töröm az agyamat! Holnap majd megtudom...

Ezzel vigasztalta magát! Azért azonban az ezerféle föltevés, mely átjárta agyát, sokáig nem engedte, hogy aludjék.

És amídon felébredt, kíváncsisága annyira erőt vett rajta, hogy valósággal erőt kellett magán venni, hogy bevárja az időt, melyben a fiatallembert megjelenssen.

Óreg szolgáló nyitott előtte ajtót.

— Rajmund ur kissé gyengélkedik, — szólt hozzá — de azért fogad és ha uram követni akar...

Az orvos követte.

A szolga előkelő fényüzéssel butorozott dolgozó szobán vezette át és ajtót nyitva, mondá:

— Tessék belépni, ez az uram szobája.

Az orvos sokkal jobb állapotban találta betegét, mintsem gondolta volna.

Midőn megvizsgálta a sebet és kiadta utasításait, leült, remélve, hogy viszonzásul némi felvilágosítást fog nyerni.

Tévedett.

A sebesült végkép megfélekedezett kalandjáról.

Egyszerűen azt mondta, hogy anyja mit sem gyanít és másról beszélt vele.

(Folytatása kövekezik.)

Vilmos excsászár minden pillanatban várja ujrakoronázását

BERLIN. Vilmos August herceg, a német ex-császár fia a nemzeti szocialisták gyűlésén nagy beszédet tartott. Beszédének óriási jelentőséget adott az a kijelentés, hogy nemsokára itt van a tizenkettedik óra, amelyben

II. Vilmos mint Németország új császára fog bevonulni házába.

Vilmos August herceg kijelentette, hogy Papen kancellár kormányával szemben a legmésszebbmő bizalommal viseltetik.

Azok a változások, amelyek eddig végbementek, mondja a volt császár fia, még semmit sem jelen-

tenek azokhoz képest, amelyek ezután fognak jönni, még pedig a közeljövőben, akkor, amikor kiáltják a harmadik császárságot.

A szónok hevesen támadta a marjistikát és különösen a bajor kormányt, mint oluyanokat, akik a német fajnak ellenségei, mert nem akarják, hogy Hitler uralomra kerüljön, pedig Németország talpraállításának ma egyetlen lelkiismeretes munkása csak Hitler lehet.

Német politikai körökben nagy szenzációt keltett a herceg beszéde. Minden valószínűség szerint a beszédet maga Vilmos ex-császár írta.

A választások előestéjén

BERLIN. Németországnak egész rendőri szolgálatát mozgósították, hogy a mai nap folyamán a választások tartama alatt kéznél legyen és a rendet fenntarthassa. Tegnap délutántól kezdődőleg minden politikai gyűlést, agitációt, káltványt és röpcédulát betiltottak, valamint a szabad ég alatt való politikai beszédek megtartását is. A rendőrség így gondolja, hogy elejét veheti a tömeges felvonulásoknak. Ami pedig azt a hírt illeti, hogy a nemzeti szocialisták rohamcsapataikat Berlinben összpontosítják, a porosz belügyi népbiztos kijelentése sze-

rint nélkülönnek minden megbízható alapot. Máskülönben Bracht kijelentette, hogy minden előkészületet megtettek arra, hogy a mai napi választások a legnagyobb csendben és rendben történjenek meg.

A német kormány egyetért Schleicher hadügyminiszter beszédével

BERLIN. Franciaország berlini követe meglátogatta Neurath birodalmi külügyminisztert, kormányának részvétét fejezte ki a „Niobe” hajószerecsétlenséggel kapcsola-

tosan. Ezen alkalommal a francia követ információkat kért a külügyminisztertől Schleicher beszédéről vonatkozólag. Neurath kijelentette, hogy

Németország kormánya helyesli az elhangzott beszédet, mert ez mintegy kifejezi a német nép óhaját.

BERLIN. Papen kancellár rádióbeszéde Európaszerte nagy feltűnést keltett. Eszerint Németország fejlődő állapotban van. E fejlődésnek mintegy megtestesítő jelképe maga Hindenburg elnök.

A német nép nem tudja tovább tűrni azt az alantas szerepet, amelybe Nagynémetországot a versaillesi szerződés döntötte.

Igy a német ifjuságnak nincs jövője, mert előre minden lehetőség el van zárva. Ezt a szegényletes állapotot, nyomort és szenvedést, amelyben Németország 14 esztendeje nyög, nem hajlandók tovább tűrni. Ma az összes politikai pártok egyetértenek abban, hogy jobb jövőt biztosítsanak, amely csak a jelenlegi helyzet teljes megváltoztatásával érhető el. Ezért ma mindenkinél Németország talpraállításán kell dolgoznia. Az európai és az amerikai sajtó Papen kancellár beszéde mögött bizonyos mértékű szívesebben jelentőséget lát.

anyagi ellenszolgáltatást kapott a magyarországi kommunista párt budapesti központjától.

Adelovszki ügyében az ügyészség úgy határozott, hogy rendes bíróság elé utalja.

Ugyancsak pénteken döntött a pécsi királyi ügyészség Kovács József keszthelyi géplakatos további sorsáról. Mivel kiderült, hogy Kovács József a kivégzett Sallai és Fürst megbízottja volt, és működése a Budapesten leleplezett mozgalommal állt összefüggésben, az ügyet áttették a pestvidéki ügyészségre és Kovácsot pénteken a fővárosba kísérték.

Herriot francia miniszterelnök közbenjáró táviratát a budapesti kommunistavezérek kivégzése után kézbesítették

BUDAPEST. Franciaország miniszterelnöke abban a pillanatban, mikor rádió útján értesült a két magyar kommunistavezér haláláról, kábeltáviratot intézett De Vienne-hez, Franciaország meghatalmazott miniszteréhez, hogy a francia kormány nevében a legerősebben lépjen közbe Horthy kormányzónál és a magyar kormánynál, hogy a halálosítéletet függeszték fel és ne hajtsák végre. Eddig még nem tudott okokból azonban a táviratot De Vienne-nek csak öt óra után kézbesítették, amikor már Sallai és Fürst halottak voltak. Így franciaország miniszterelnökének közbenjárása későn érkezett.

Tüntetések Bécsben a kivégzések miatt

BÉCS. Az osztrák fővárosban pénteken este magyarellenes tüntetések voltak. A Kertnerstrassen éjjelel 11 óra tájban nagybőrtömegű ifjúkommunista gyűlt össze és a magyar utazási iroda előtt tüntetni kezdtek. A tüntetők beverték az iroda transzparensait és több ablakát. Rendőrök verték szét a tömeget, négy fiatallembert letartóztattak.

Letartóztatták Sallai és Fürst megbízottait

PÉCS. A Dunaföldváról letartóztatott kommunista szervezkedés résztvevőit: Adelovszki Gáspár géplakatos, Berecz Lajos cipészt, Makai István nyomdászt, és Haász

Adolf vasmunkást a csendőrség a napokban bekísérte a pécsi ügyészség fogházába. Adelovszki az ügyészségen tett vallomásában beismerte, hogy meggyőződéses kommunista, nemrégiben jött meg Párisból, ahol évekkal ezelőtt gróf Károlyi Mihály bizalmasa volt. Adelovszki még elmondotta, hogy kizárólag

csak azért fejtett ki kommunista tevékenységet, mert ezért

Borzalmas autószerencsétlenség a Bukarest-ploesti országúton

PLOESTI. Borzalmas autószerencsétlenség színhelye volt tegnap a Bukarest—ploesti országút. Constantin Spiridion brazil kereskedő áruval és több utassal megrakodva ment Ploestbe saját autóján. Ploesti közelében egy teherautó defekt miatt leállott. Ugyanakkor a Ploesti—Bukarest közötti rendes autóbusz utasokkal tele balra akarta elkerülni az álló teherautót és nem vette észre, hogy a brazil kereskedő autója is odaérkezett. A két sebesen rohanó autó emiatt teljes erővel összeütközött, az összes utasokat maga alá emetve, 30.000 lej értékű áru az autóval együtt teljesen tönkrement. Az utasok közül mindenki megsebesült, de leg súlyosabban Constantin Spiridion,

a tulajdonos, Stamate Illés és Sósre György. Ezeket a kiszállított kórházba internálta. A hivatalos vizsgálat szerint az összeütközés okozója az utasszállító autóssofförje volt, akit a rendőrség azonnal le is tartóztatott.

Létrejött az osztrák-magyar egyezés

BÉCS. A magyar-osztrák kereskedelmi szerződésre vonatkozó tárgyalásokat a delegátusok ma tovább folytatták. A modus vivendi tekintetében lezártnak mondható a megállapodás. Tekintettel arra, hogy csak a részletes és pontos összeállításra van szükség, a delegátusok a tárgyalásokat hétfőn Bécsben tovább folytatják.

Megnyugtató a bizalom! Vegyi festés, tisztításban CZINK CÉG egy fogalom!

Nyomatott a MAYER könyvnyomdában, Cluj—Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64—66. Telefonszám 61.